

Inflace a její léčba

Radomír Jáč, Generali Investments

Tuto středu bude bankovní rada ČNB rozhodovat o dalším nárůstu úroků, již podeváté v řadě od loňského června. Dvoutýdenní repo sazba dosud vzrostla o pět a půl procentního bodu, na 5,75 procenta, a pro tuto středu finanční trh očekává zvýšení alespoň o jeden další bod. Není ale jisté, zda to bude ke zkrocení inflace stačit.

Rychlý růst cen je globální téma. Ještě nedávno byl celý problém ze strany politiků často zužován na zdražování komodit. V takovém prostředí centrální banky mnohdy váhaly se zpřísněním měnových podmínek. Domácí poptávka byla naopak dále posilována skrze rozpočtová opatření ve snaze změkčit dopady zdražování. ČNB sice začala zvyšovat úroky jako jedna z prvních centrálních bank, cenové tlaky v české ekonomice ale byly taženy jak rozpočtovou politikou, tak napětím na trhu práce.

Tvůrci hospodářské politiky musí usilovat o to, abychom si na vysokou inflaci nezvykli. Snaha podnikatelů navyšovat ziskové marže je přirozená. Z pozice zaměstnanců je pochopitelné volání po navýšení mezd v situaci, kdy rostou životní náklady. Optikou ekonomiky ale takové chování přestává být udržitelné, když očekávání ohledně růstu cen a mezd jdou do konfliktu s dlouhodobým plněním inflačního cíle.

„Život je do značné míry otázkou očekávání,“ říkal již Homér. Platí to i o inflaci. Navigovat inflační očekávání je úkolem centrálních bank. Jejich snaha ale nebude stačit, pokud se vlády podvolí volání po výrazném růstu platů a opatřeních podporujících domácí poptávku. Ekonomika potřebuje zchladit. To rozhodně nevyklučuje pomoc příjmově slabším domácnostem, takové kroky ale musí být adresné. Jako celek se musíme smířit s tím, že růst příjmů a poptávky je nutno držet na uzdě, abychom zabránili eskalaci inflačních očekávání. Inflace je problém, dnes je to zřejmé všem, a tento problém nevyřešíme, pokud budou povzbuzována nerealistická očekávání ohledně dalšího růstu mezd a příjmů v ekonomice obecně.